

מרכז המידע והידע הלאומי למערכה בקורונה
מסמך מס 176

סגרים ברחבי העולם משתנים באופיים בהתאם לייעודם

עיקרים

1. הפעלת סגר מהווה כלי מרכזי ומשמעותי בהתמודדות עם מגפת הקורונה. בה בעת סגר משפיע באופן שלילי על המשק והאזרחים. **מאפייני הסגר משתנים על פי סיבת הטלתו:**

א. **הורדת קצב ההדבקה באוכלוסייה** - מופעל לאחר שצעדים אחרים שננקטו לא הפחיתו קצב הדבקה גבוה או בלתי נשלט. בדרך כלל עד להשגת האפקט הדרוש ומיצויו (חיהוי המגמה בנתונים) חולפים מספר שבועות.

ב. **מניעת התפרצות עתידית** - מופעל מבעוד מועד לקראת אירוע אשר עלול להעלות את התחלואה כגון חג או התקהלות ידועים מראש. בדרך כלל משכו כמשך האירוע (לדוגמה, משך החג).

ג. **רכישת זמן למאמצי הכלה של התפרצות** - מופעל כמה שיותר קרוב למועד ההתפרצות ובאזור גיאוגרפי מצומצם, על מנת לטפל באירוע בעודו נקודתי, בדרך כלל באמצעות קטיעת שרשראות ובדיקות. בדרך כלל משך הזמן של תהליכים אלו הוא כשבוע-שבועיים, אך לעיתים יותר מכך.

2. **קיים מנעד של אמצעים למימוש סגר** - מעוצר מלא, דרך מניעת התקהלויות בדרכים שונות כגון סגירת בתי ספר ומקומות בילוי, וכן בקביעת הגבלת התנועה אל אזור הסגר ובתוכו. בהקשר זה, עוצר לילי כפי שהוטל על ערים אדומות בתקופה זו בישראל, הוא רק אמצעי אחד למניעת ההדבקה.

3. **יעילותו של סגר נמדדת ביחס למטרתו**, וקשה לכימות מדויק מראש: ראשית, כיוון שקיים מנעד אפשרויות למימוש הגבלות סגר (כפי שתואר לעיל); ושנית, מידת שיתוף הפעולה של האזרחים משתנה בין מדינות ואזורים שונים.

4. ככלי להפחתת קצב ההדבקה, סגר הוא כלי מוכח – כאשר נמשך מספיק זמן ומתקיימים התנאים למימוש (יכולת התקיימות האזרח תחת מגבלות התנועה והריחוק, ונכונותו לממשן). במרבית המקרים בעולם, התחלואה ירדה לרמה הרצויה לאחר מספר שבועות¹. אולם, משך זמן זה, תחת מגבלות תנועה, גוזר גם עלויות גבוהות על החברה והכלכלה באזור. בנוסף, קיימת רגישות למועד הפעלתו של סגר² במקרה של התפרצות (R גבוה) - ככל שמהירות התגובה גוברת, נחסכת הרבה יותר תמותה, ומקוצר משך הזמן לחזרה לרמות תחלואה נמוכות³ 4.

¹ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs40258-020-00596-3>

² <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.06.20.20136325v2>

³ <https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736%2820%2931097-7>

⁴ <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.05.15.20103655v1>

פירוט על סוגי סגרים בעולם

הורדת קצב ההדבקה באוכלוסייה

5. סגרים או הגבלות כלליות ונרחבות (על התנועה וההתכנסות) אשר מטרתם הורדת קצב ההדבקה באוכלוסייה **מתאפיינים במבט לטווח ארוך** (הורדת התחלואה, ושמירה על תחלואה נמוכה לאורך זמן), **ולרוב מופעלים לאחר עלייה משמעותית בהדבקות במדינה/אזור**, לאחר שצעדים אחרים נוסו לא השיגו את המטרה הרצויה.

6. **להתנהגות הציבור חשיבות משמעותית**, ולכן שיקוף והטמעת תמונת המצב וחומרת ההתפרצות מאפשרת לציבור להיערך ואף לנקוט בצעדי ריחוק עוד טרם הכרזת סגר באופן פורמלי. על כן, הצלחת סגר תלויה, בין היתר, בהיערכות אליו ובמימוש צעדי הסברה, אכיפה, וסיוע כלכלי.

7. יצוין כי ברוב המדינות **ההגבלות בגל השני לא הגיעו לרמה של "עוצר"** (איסור יציאה מהבית) כפי שהיה נהוג בחלקן בתחילת המגיפה, אלא נותרו בגדר הנחיות להימנע מציאות בלתי חיוניות, ולעבוד/ללמוד מהבית ככל שמתאפשר. ברוב הפעמים גם היו הגבלות על בתי עסק, מסעדות ושאר מוסדות פנאי, שחויבו לסגור באופן גורף או רק במהלך שעות הלילה. בנוסף, בחלק מהמדינות היו הגבלות על טווח התנועה המותר לאזרחים, לדוגמא לשם מניעת מעבר בין ערים.

8. נראה, שפעמים רבות **רק צעד ממושך** (מסדר גודל של כחודש) **המלווה בהגבלות מותאמות, מביא לתוצאה של ירידה בתחלואה**.

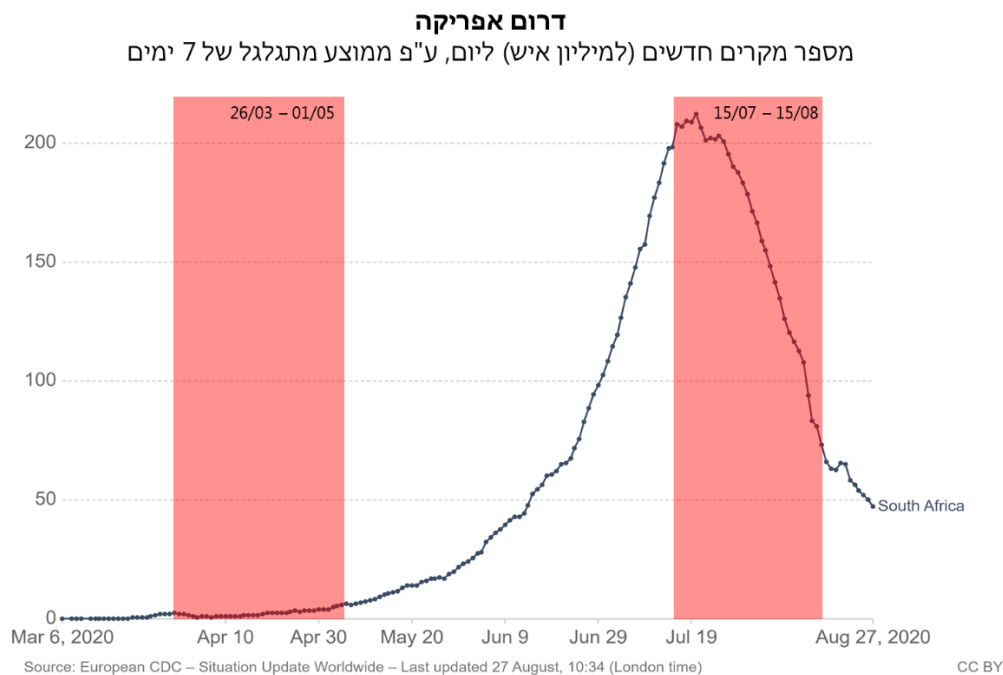
9. להלן פירוט על סגרים לדוגמה ברחבי העולם שנועדו לסייע בהורדת התחלואה:

א. בדרום אפריקה:

i. סגר ראשון מ־26 במרץ, הוסר בהדרגתיות החל מ־1 במאי בשל הלחץ הכלכלי שהוא יצר. הסגר לא הצליח להוריד את התחלואה⁵. למרות שעדיין נשמרו הגבלות מסוימות, נמשכה עלייה משמעותית בתחלואה.

⁵ <https://www.dw.com/en/south-africa-lockdown-no-longer-sustainable-despite-surge-in-cases/a-53869137>

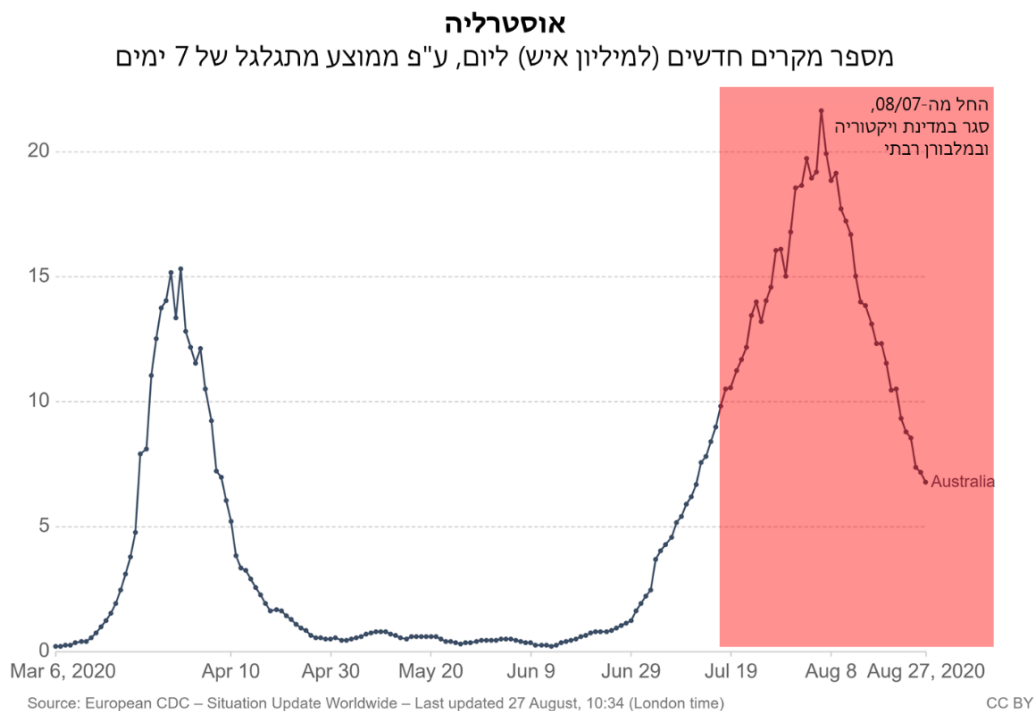
ii. ב־15 ביולי הוכרז על סגר שני, שבעיקרו התבטא בהפסקת הלימודים, עוצר לילי, איסור מכירת אלכוהול ואיסור ביקור בבתים.⁶ הסגר הוסר ב־15 באוגוסט, למעט העוצר הלילי. מספר המקרים החדשים הממוצע ירד מ־12,000 בתחילת הסגר (אמצע יולי) וכעת עומד על כ־7,300

⁶ https://en.as.com/en/2020/07/12/latest_news/1594579677_951261.html

⁷ <https://businesstech.co.za/news/government/425708/south-africa-moves-to-level-2-lockdown-on-monday-here-are-the-new-rules/>

ב. **מדינת ויקטוריה ומלבורן רבתי (אוסטרליה) – הסגר החל במדינה ב־8 ביולי עם הגבלות מחמירות, בתחילה לתקופה של שישה שבועות.**⁸ לאחר שלא הועיל מספיק בהורדת התחלואה, ב־2 באוגוסט הסגר הוארך ונוספו אליו עוד הגבלות,⁹ ביניהן עוצר לילי בעיר מלבורן (מיליוני תושבים).¹⁰

ג. בספרד:

- i. סגר כללי במדינה החל מ־14 במרץ, אז נרשמו במדינה כ־6,200 מקרים וקרוב ל־200 מקרי מוות ביממה¹¹, ומתחילת מאי החלו הקלות הדרגתיות עד להסרה מלאה של הסגר ב־21 ביוני.¹²
- ii. מחוזות קטלוניה וגליציה הטילו סגר נושם החל מ־5 ביולי במהלכו אנשים התבקשו להישאר בבתים ומספר האנשים בהתקהלות הוגבל

⁸ <https://www.victorianchamber.com.au/news-media/all/2020/07/victoria-restrictions>

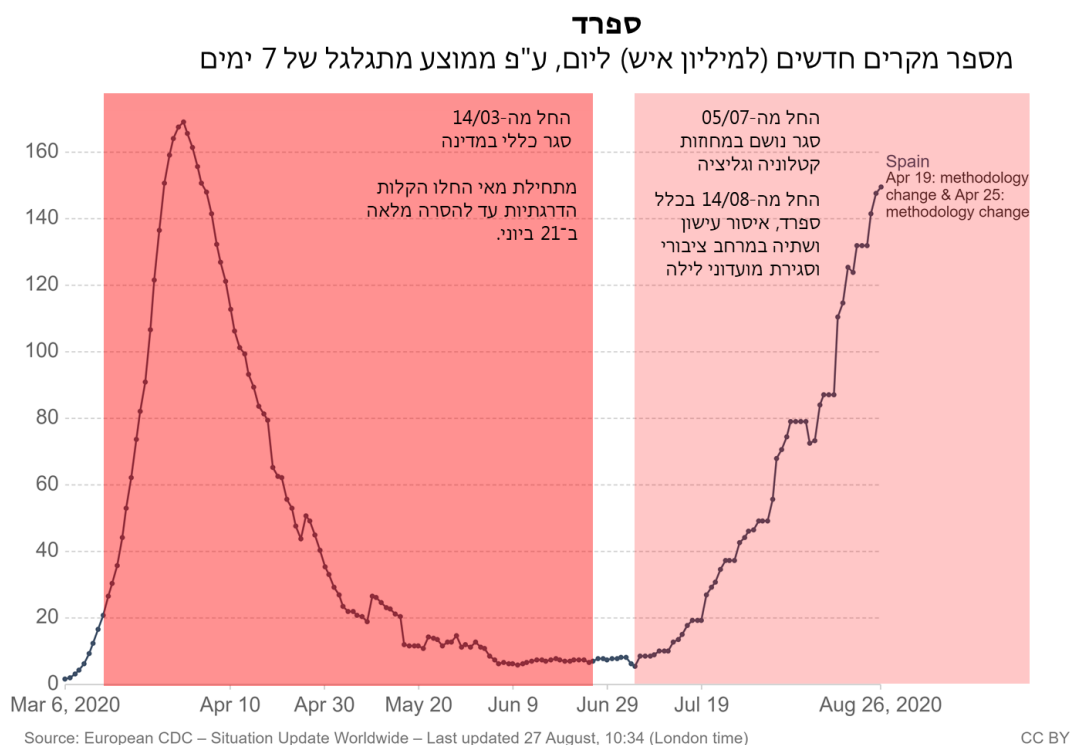
⁹ <https://www.abc.net.au/news/2020-08-02/victoria-coronavirus-restrictions-imposed-death-toll-cases-rise/12515914>

¹⁰ <https://www.dhhs.vic.gov.au/stage-4-restrictions-covid-19>

¹¹ <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/14/spain-government-set-to-order-nationwide-coronavirus-lockdown>

¹² <https://www.bbc.com/news/explainers-52575313>

ל־10.13 לאחרונה, החל מ־14 באוגוסט, נוספו שתי הגבלות למרחב הציבורי בכלל ספרד - איסור עישון ושתייה וסגירת מועדוני לילה.¹⁴

ד. **ארגנטינה** – סגר ארצי החל ב־20 במרץ¹⁵, והחל מה־24 במאי החלה פתיחה הדרגתית¹⁶ של המשק (בעיקר במחוזות עם תחלואה נמוכה)¹⁷, מלבד בבואנוס איירס רבתי אשר מצויה עדיין בסגר, עד לסוף אוגוסט לפחות.¹⁸ במהלך חודשי הסגר הייתה עלייה של מאות מקרים ביום בתחלואה. אי אפשר להגדיר סגר זה כהצלחה, אך עם הסרתו החלה עלייה משמעותית בתחלואה, באופן שיצא מכלל משליטה.

¹³ https://www.washingtonpost.com/world/europe/restrictions-return-in-spain-as-coronavirus-infections-spike-again/2020/07/24/9d6575d4-cc40-11ea-99b0-8426e26d203b_story.html

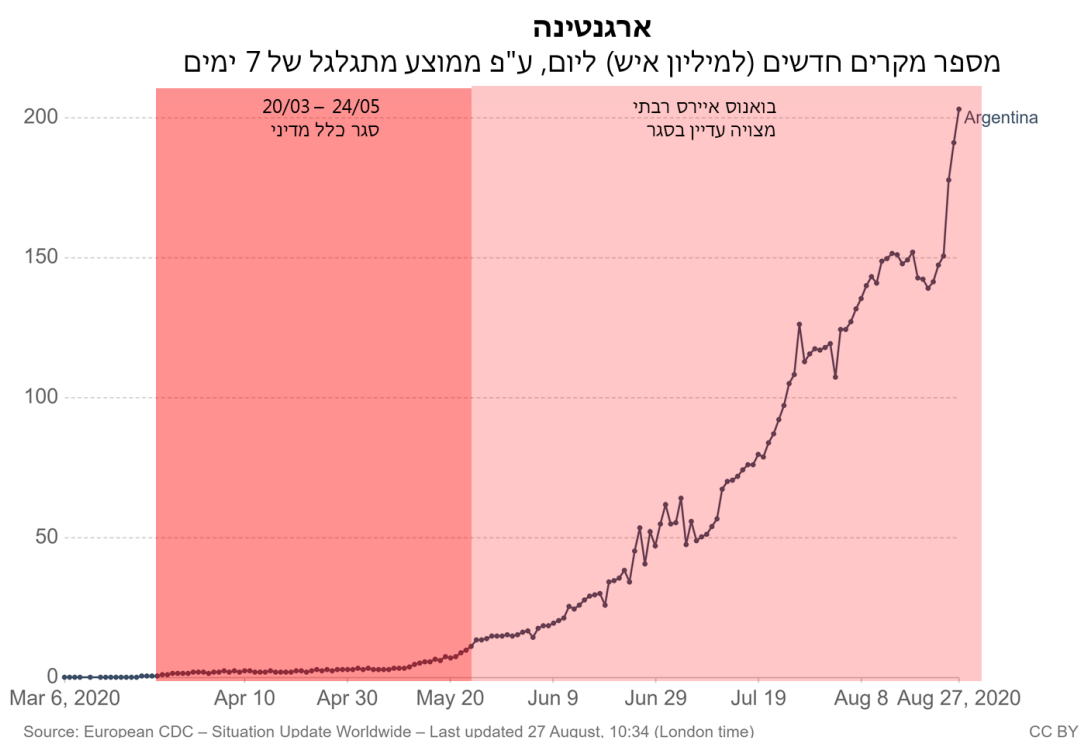
¹⁴ <https://www.npr.org/sections/coronavirus-live-updates/2020/08/14/902526343/spain-cracks-down-on-outdoor-drinking-smoking-in-renewed-push-against-covid-19>

¹⁵ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-05-09/argentina-extends-coronavirus-lockdown-until-may-24>

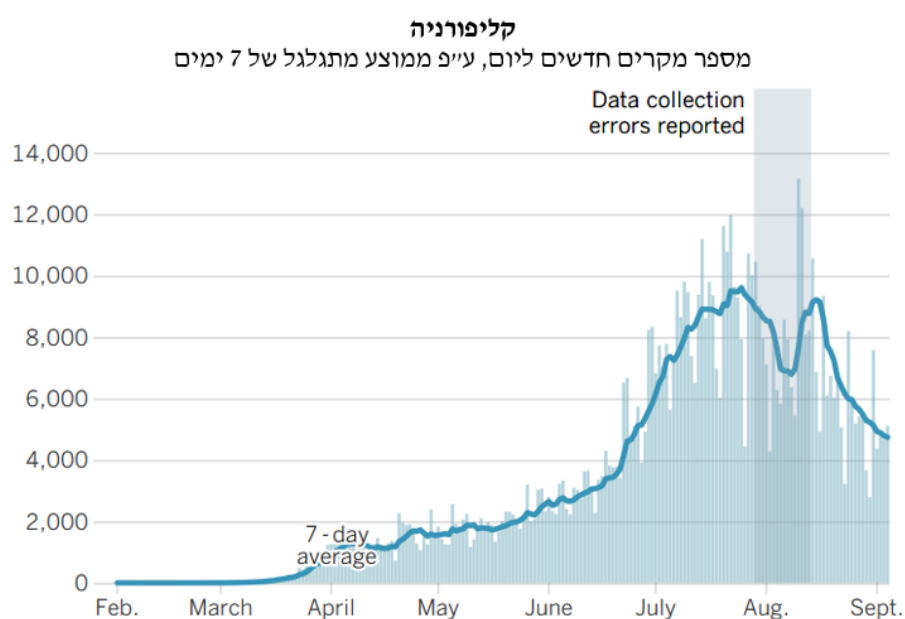
¹⁶ <https://www.batimes.com.ar/news/argentina/president-extends-general-quarantine-by-two-weeks-as-death-toll-nears-300.phtml>

¹⁷ <https://www.barrons.com/news/more-than-20-000-shops-reopen-in-argentine-capital-01591646709>

¹⁸ <https://www.channelnewsasia.com/news/world/argentina-sticks-with-covid-19-lockdown-focused-in-and-around-buenos-aires-13022842>

ה. **בקליפורניה** נעשה שימוש בשיטת רמזור, כאשר חומרת ההגבלות (עד כדי סגר) שהוטלו על המחוזות השונים נקבעה על פי ערכי התחלואה בהם. ב־13 ביולי מחוזות המדינה חולקו לפי רמת התחלואה בהם (לפי כמות חולים, אחוז החיוביים בבדיקות ועוד¹⁹) והמגבלות עליהם השתנו בהתאם²⁰.

¹⁹ <https://www.latimes.com/california/story/2020-08-24/more-counties-removed-california-covid-19-watchlist>

²⁰ <https://covid19.ca.gov/roadmap-counties/>

10. להלן דוגמאות למקרים בהם הוטל סגר שמטרתו הורדת התחלואה בערים:

א. **באנטוורפן**, בלגיה, הוטל עוצר לילי החל מ־30 ביולי, למניעת עלייה בתחלואה (70% מהתחלואה המדינתית הייתה מרוכזת בעיר זו), ואנשים התבקשו לא לעזוב את העיר. כמו כן, הוטלו הגבלות על עסקים והתקהלויות.²¹ לאחר כמעט שבועיים, ירד מקדם ההדבקה מ־2 ל־1. שעות העוצר קוצרו כדי לאפשר למסעדות וברים להישאר פתוחים עד 1 בלילה (במקום עד 23:00) והתפוסה האפשרית בהם הוגדלה.²²

ב. **באברדין**, סקוטלנד, הוטלו ב־5 באוגוסט הגבלות תנועה מהמחוז ואליו, נסגרו מסעדות וברים, ואנשים נדרשו להגביל פעילות לכ־5 מייל מאזור ביתם.²³

11. יצוין כי נצפו גם **סגרים שנכשלו, או לכל הפחות לא ענו על הצורך שהוביל להטלתם**. להלן מספר דוגמאות:

א. **בפרו** הוטל סגר מלא החל מ־16 במרץ, שכלל סגירת גבולות, הטלת עוצרים, והיתר יציאה מהבתים לצרכים חיוניים בלבד. הסגר הארוך נמשך עד סוף יוני, והחל מ־1 ביולי החלו הקלות.²⁴ הסגר המחמיר לא הועיל בהפחתת התחלואה לרמות נמוכות, ומיד לאחר הסרת המשיכה ההתפרצות, שהביאה את פרו למקום השלישי ביבשת אמריקה מבחינת מספר החולים.²⁵

לכישלון הסגר ניתנו מספר סיבות הנובעות בעיקר מצפיפות²⁶ – לחלק ניכר מהאוכלוסייה (למעלה מ־40%) אין מקררים, מה שהוביל להדבקה בשל ביקורים רבים ותכופים בשווקים הצפופים; פעילות במרחבים צפופים ושימוש נרחב בתחבורה ציבורית; פחות ממחצית מהאוכלוסייה (38%)

²¹ <https://www.garda.com/crisis24/news-alerts/364646/belgium-authorities-introduce-nighttime-curfew-in-antwerp-july-27-update-20>

²² <https://www.brusselstimes.com/news/belgium-all-news/126389/antwerp-eases-curfew-as-rate-of-new-covid-19-infections-recedes/>

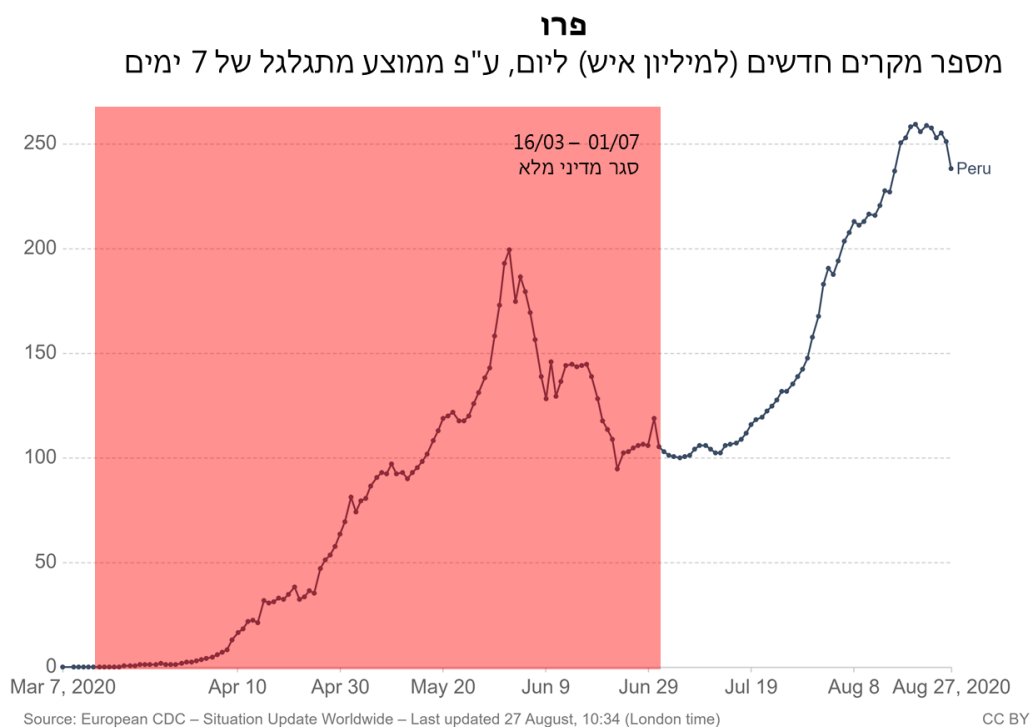
²³ <https://www.gov.scot/news/local-restrictions-introduced-in-aberdeen/>

²⁴ <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-53150808>

²⁵ <https://www.devex.com/news/inequality-and-corruption-why-peru-is-losing-its-covid-19-battle-97604>

²⁶ <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-53150808>

מחזיקה בחשבון בנק – מה שלא מאפשר שימוש בתשלום מקוון; חוסר יכולת לשמור על ריחוק חברתי – בין אם בבתיים (11.8% ממשקי הבית העניים חיים בבתיים מרובי דיירים) ובין אם במרחבים ציבוריים.

ב. **בהודו** – הוטל סגר לאומי מ־24 במרץ ועד 1 ביוני,²⁷ ונכון לסוף יולי, כמחצית מאוכלוסיית הודו נמצאה עדיין תחת סוגים שונים של סגרים – מלאים, ליליים או בסופי שבוע.²⁸ ניתן שתי דוגמאות לסגרים שכאלו:

i. במדינת ביהאר, הוחלט ב־16 ביולי על סגר למשך שבועיים, אשר במהלכם גם הוגדל מספר הבדיקות לכ־20,000 ביום, לאחר שעמדו על מספר בדיקות מהנמוכים בהודו. עם זאת, בתום השבועיים נמשכה עלייה חדה במספר המקרים, והוחלט על הארכת ההגבלות עד 16

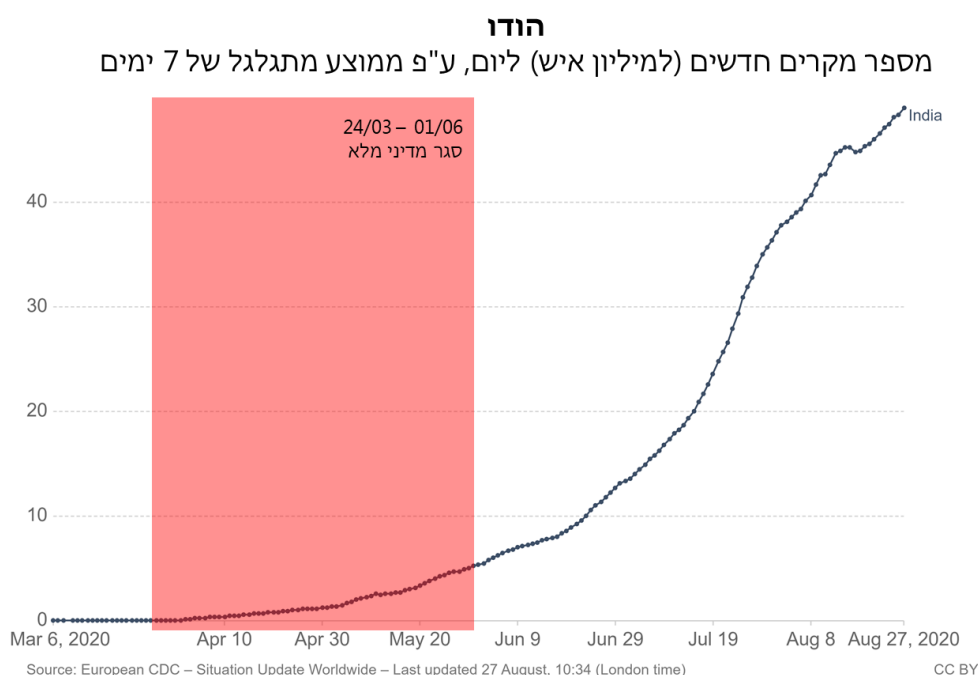
²⁷ <https://thewire.in/covid-19-india-timeline>

²⁸ <https://www.hindustantimes.com/india-news/mehul-choksi-moves-delhi-high-court-against-netflix-documentary/story-r18vd02KWQINMf38lmLP5K.html>

באוגוסט.²⁹ ההגבלות הוארכו שוב ב־17 באוגוסט עד ל-6 בספטמבר, יחד עם עוצר לילי והגבלות נרחבות על התקהלות.³⁰

ii. מדינת אוטר פארדש החלה ב־10 ביולי סגר בסופי שבוע (שישי בלילה-שני לפנות בוקר) במטרה להאט את העלייה במקרים. בסוף יולי החלה המדינה בהסרת הגבלות הדרגתית, אך בתי הספר, ואירועי תרבות, ספורט ודת עדיין אסורים. יחד עם זאת, הוחלט על השארת הסגר במחוזות עם תחלואה רחבה, עד ל-31 באוגוסט.³¹

יצוין כי **מדענים בהודו טענו שסגר למשכי זמן קצרים** – מדיניות שנהוגה במדינות שונות בהודו, **הוא בעל השפעה נמוכה על עליית התחלואה**. כלומר, סגר כזה יכול להאט את קצב ההגעה לשיא התחלואה ואינו מספיק על מנת לקטוע את שרשרת ההדבקה.³²

²⁹ <https://www.indiatoday.in/diu/story/as-bihar-goes-under-yet-another-lockdown-what-did-the-first-achieve-1707096-2020-08-02>

³⁰ <https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/lockdown-in-bihar-extended-till-september-6/articleshow/77589415.cms?from=mdr>

³¹ <https://indianexpress.com/article/cities/lucknow/unlock-3-0-from-aug-5-but-weekend-lockdown-to-stay-in-up-6531995/>

³² <https://www.deccanherald.com/science-and-environment/short-duration-lockdown-cant-curb-covid-19-spread-will-only-delay-peak-scientists-860830.html>

סגרים למניעת התפרצות עתידית

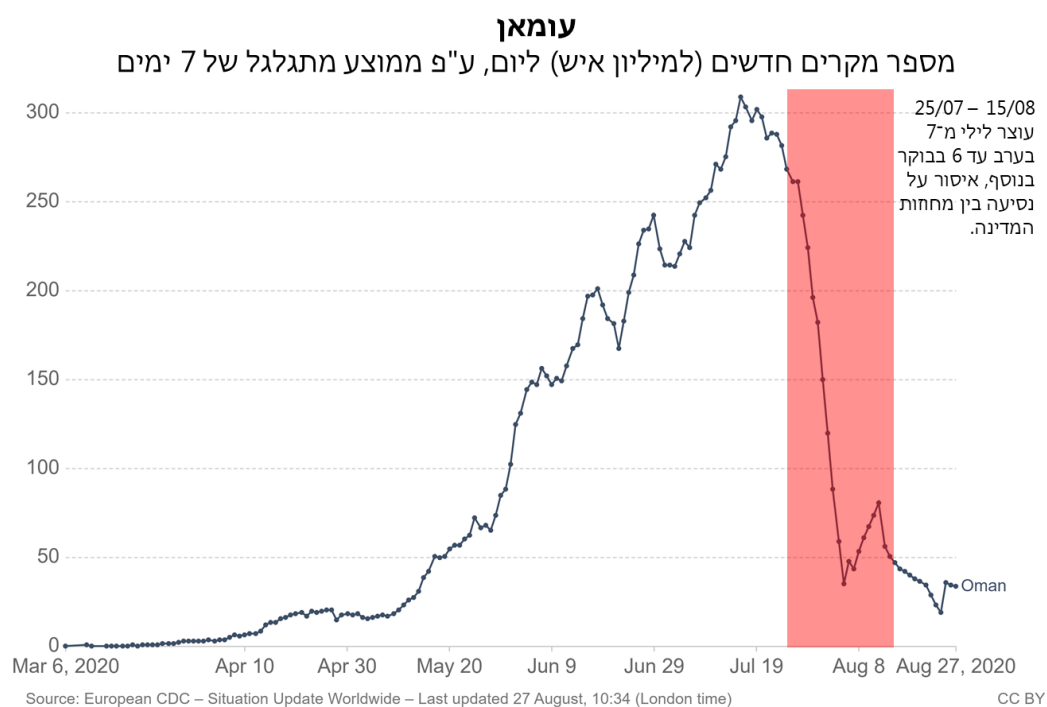
12. השימוש בסגר נעשה לא רק כצעד רחב למניעת התחלואה ברמה הארצית,

אלא גם **ככלי נקודתי יותר למניעת התפרצויות עתידיות הצפויות לקרות באירועים שונים הכוללים התקהלויות**. אירועים אלו כוללים **חגים** דתיים או לאומיים; **פסטיבלים** רבי משתתפים; הדבקות בקרב צעירים במקומות בילוי ועוד. ממילא, מטרתו של סגר שכזה היא לא מניעת הדבקה לאורך זמן, אלא מניעת ההדבקה במיקוד זמן מסוים, אירוע מסוים ואוכלוסייה מסוימת. כך, **סגרים אלו התאפיינו במשך קצר יותר** (כתלות בסוג ההתפרצות אותה ביקשו למנוע) **ובהגבלות ממוקדות יותר אשר נועדו למנוע מנהג מסוים** (כמו אכילת ארוחת חג במשותף) **או התנהגות מסוימת** (כמו חגיגות צעירים במהלך הלילה).

13. להלן מספר דוגמאות לסגרים מסוג זה:

א. **בעומאן**, על מנת למגר התקהלויות במהלך חג הקורבן, בו נהוג להתפלל ולערוך מפגשים גדולים, הוחלט על עוצר לילי מ־7 בערב עד 6 בבוקר החל מ־25 ביולי ועד 8 באוגוסט, שהוארך עד 15 באוגוסט. בנוסף, המדינה הטילה איסור גורף על נסיעה בין מחוזות במדינה במשך כל התקופה.³³ נצפתה ירידה חדה בתחלואה.

³³ <https://www.arabnews.com/node/1707866/middle-east>

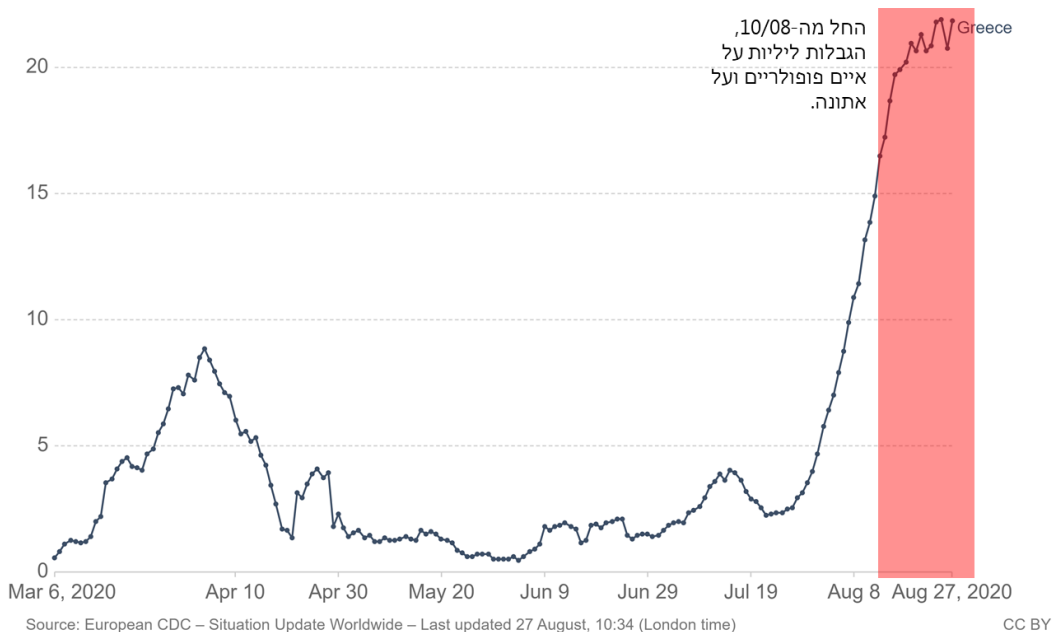
ב. **ביוון**, החל מ־10 באוגוסט, הוטלו הגבלות ליליות על איים פופולריים וכן על אתונה, שכוללות סגירת ברים ומסעדות,³⁴ וכן בוטלו פסטיבלים דתיים אשר כוללים חגיגות ותהלוכות.³⁵ כלומר, במקרה זה, במקום סגר הוטלו הגבלות שנועדו מלכתחילה למנוע את קיום האירועים.

³⁴ <https://news.sky.com/story/coronavirus-greece-has-shut-down-bar-owners-at-tourist-hotspot-hit-with-curfew-after-covid-19-spike-12050526>

³⁵ <https://greece.greekreporter.com/2020/08/07/greece-announces-151-new-coronavirus-cases-cancellation-of-all-august-15-services/>

יוון

מספר מקרים חדשים (למיליון איש) ליום, ע"פ ממוצע מתגלגל של 7 ימים

ג. במדינות רבות ברחבי **ארצות הברית** בוטלו חגיגות יום העצמאות, של 4 ביולי, אשר כוללות מפגשים רבי משתתפים, וחלק מהפארקים נסגרו מראש.³⁶

סגרים לרכישת זמן למאמצי הכלה של התפרצות ומניעת התפשטותה

14. שימוש נוסף הקיים לסגרים הוא **ככלי לטיפול בהתפרצות מקומית**. ישנן שלוש מטרות מרכזיות להטלת סגר מקומי שכזה: הכלת ההתפרצות באזור מוגדר בטרם תזלוג תחלואה ותביא לעלייה ברמה המדינית; ריכוז מאמץ (עד כדי עוצר) באזור מוגבל במטרה להקטין את קצב ההדבקה; ורכישת זמן לצורך חקירה אפידמיולוגית וניתוק שרשראות הדבקה.

15. **בסין**, כשמתגלה התפרצות מחודשת של הדבקה מקומית, כמו בדליאן,³⁷ בייג'ינג,³⁸ ואורומצ'י,³⁹ מוטלים סגרים בסדרי גודל שונים על האזור. עד כה, הזמן

³⁶ https://www.vice.com/en_us/article/k7q75z/the-us-is-going-back-into-lockdown-to-avoid-a-july-4th-coronavirus-surge

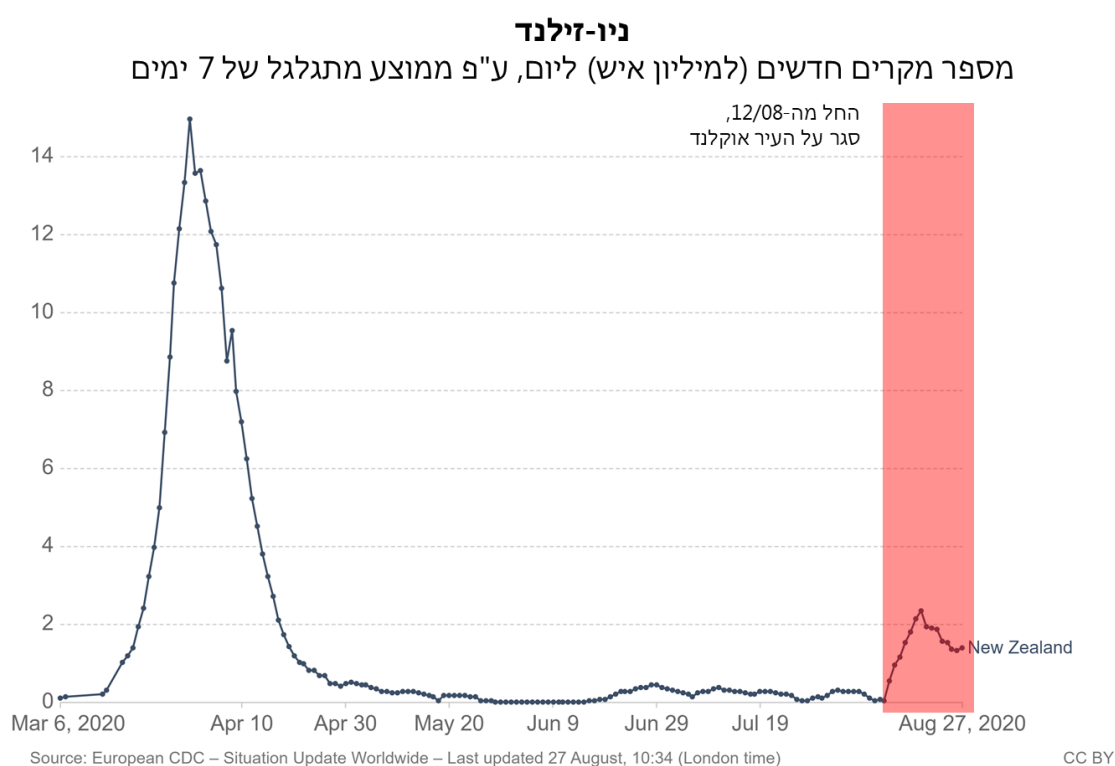
³⁷ <https://news.cgtn.com/news/2020-07-24/NE-China-s-Dalian-enters-wartime-mode-to-battle-new-COVID-19-cluster-So5sBo1iXm/index.html>

³⁸ <https://medicalxpress.com/news/2020-06-million-lockdown-beijing-virus-cluster.html>

³⁹ <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-53458412>

הממוצע להסרת הסגרים היה בין שבועיים לשלושה, ולפי הדיווחים הרשמיים, הושגה השתלטות ונצפתה ירידה משמעותית במקרים. מטרת הסגר הייתה עצירת התפשטות המגיפה, בזמן שצוותי הבדיקה והאפידמיולוגיה מבצעים את עבודת גילוי החולים.

16. באוקלנד, **ניו זילנד**, לאחר 100 ימים ללא הדבקה מקומית, התגלו מספר מקרים במשפחה. ב־12 באוגוסט הוטל סגר מידי על העיר וכלל העסקים נסגרו. הסגר הראשוני נקבע לשלושה ימים, והוארך לעוד 12 ימים.⁴⁰

17. **סגר מקומי מאפשר השתלטות מהירה וטיפול כירורגי בהתפרצות מבלי לגרור השפעה בקנה מידה רחב יותר.** צעד זה חייב להיות מלווה בתכנון נרחב ונושם למול ההתפרצות, בכדי לצמצם את ההשפעה הלא הכרחית שנובעת כתוצאה מסגר מחד, ומאידך למקד ככל שניתן את הטיפול. **משך הסגר ייקבע ביחס לממדי ההתפרצות הראשוניים, ומהירות המענה המדינית.**

⁴⁰ <https://www.bbc.com/news/world-asia-53776045>